

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege

pentru modificarea și completarea Legii nr. 236/2022 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

În Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L din 4 decembrie 2024 a fost publicată *Directiva (UE) 2024/2994 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2024 de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2013/36/UE și (UE) 2019/2034 în ceea ce privește tratamentul riscului de concentrare rezultat din expuneri față de contrapărți centrale și al riscului de contraparte pentru tranzacțiile cu instrumente financiare derivate compensate la nivel central (Directiva (UE) 2024/2994)*.

Statele membre au obligația de a asigura intrarea în vigoare a actelor normative de transpunere a directivei până la data de 25 iunie 2026.

Directiva (UE) 2024/2994 are în vedere abordarea posibilelor consecințe asupra stabilității financiare generate de dependența excesivă a sistemului financiar al Uniunii Europene de contrapărți centrale de importanță sistemică din țări terțe. În acest sens, pentru asigurarea stabilității financiare și pentru diminuarea posibilelor riscuri de contagiune în tot sistemul financiar al Uniunii Europene, la nivelul *Directivei 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor*

2006/48/CE și 2006/49/CE și al Directivei (UE) 2019/2034 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind supravegherea prudențială a firmelor de investiții și de modificare a Directivelor 2002/87/CE, 2009/65/CE, 2011/61/UE, 2013/36/UE, 2014/59/UE și 2014/65/UE (Directiva (UE) 2019/2034) sunt introduse măsuri corespunzătoare vizând identificarea, gestionarea și monitorizarea riscului de concentrare rezultat din expunerile față de contrapărți centrale. Totodată, pentru a se asigura corelarea cu Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții și buna funcționare a pieței interne, la nivelul Directivei 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) se stabilește un set uniform de norme pentru abordarea riscului de contraparte în tranzacțiile cu instrumente financiare derivate efectuate de organisme de plasament colectiv în valori mobiliare, în cazul în care tranzacțiile au fost compensate de o contraparte centrală care este autorizată sau recunoscută în temeiul regulamentului menționat anterior.

În vederea transpunerii articolului 3 din Directiva (UE) 2024/2994, prin care se modifică Directiva (UE) 2019/2034, a fost elaborat *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 236/2022 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*.

2.2. Descrierea situației actuale

Actul normativ național care asigură transpunerea la nivel de lege a Directivei (UE) 2019/2034 este *Legea nr. 236/2022 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*.

Adoptarea *Proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 236/2022 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative* este necesară pentru asigurarea transpunerii modificărilor aduse Directivei (UE) 2019/2034, act normativ european prin care sunt stabilite cerințele prudențiale aplicabile firmelor de investiții, aflate în aria de competență a Autorității de Supraveghere Financiară.

Neadoptarea proiectului de act normativ ar presupune nerespectarea obligațiilor ce revin României în calitate de stat membru al Uniunii Europene și ar atrage aplicarea de sancțiuni României legate de netranspunerea la nivel național a prevederilor legislației Uniunii.

2.3. Schimbări preconizate

Potrivit prevederilor proiectului de lege, societățile de servicii de investiții financiare (S.S.I.F.) vor lua măsurile necesare pentru a-și adapta modelele de afaceri, astfel încât să asigure corelarea cu noile cerințe de compensare prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 648/2012, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2024/2987¹, și să își îmbunătățească practicile de gestionare a riscurilor, luând în considerare natura, dimensiunea și complexitatea activităților lor de piață. În acord cu cerințele art. 7a din Regulamentul (UE) nr. 648/2012, modificările au în vedere, în principal, următoarele aspecte:

- mecanismele de guvernanță ale S.S.I.F. vor cuprinde procese eficace de identificare, administrare, monitorizare și raportare a riscului de concentrare rezultat din expunerile față de contrapărți centrale;
- S.S.I.F. va dispune de strategii, politici și procese solide pentru identificarea, măsurarea, administrarea și monitorizarea surselor și efectelor semnificative ale riscului de concentrare rezultat din expunerile față de contrapărți centrale și a impactului semnificativ asupra fondurilor proprii ale S.S.I.F.;
- organul de conducere al S.S.I.F. va fi responsabil cu elaborarea de planuri specifice și obiective cuantificabile pentru a monitoriza și a aborda riscul de concentrare rezultat din expunerile față de contrapărțile centrale care oferă servicii de importanță sistemică semnificativă pentru Uniunea Europeană sau pentru statele membre;
- Autoritatea de Supraveghere Financiară va evalua și va monitoriza evoluțiile practicilor S.S.I.F. în ceea ce privește gestionarea riscului de concentrare rezultat din expunerile față de contrapărți centrale, planurile și progresele înregistrate de S.S.I.F. în privința adaptării modelelor de afaceri conform Regulamentului (UE) nr. 648/2012;
- Autoritatea de Supraveghere Financiară va avea competența de a impune S.S.I.F. reducerea expunerilor față de o contraparte centrală sau realinierea expunerilor din conturile de compensare, în cazul în care consideră că există un risc de concentrare excesiv cauzat de expunerile față de contrapartea centrală respectivă.

¹ Regulamentul (UE) 2024/2987 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2024 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 575/2013 și (UE) 2017/1131 în ceea ce privește măsurile de diminuare a expunerilor excesive față de contrapărți centrale din țări terțe și de îmbunătățire a eficienței piețelor de compensare din Uniune

2.4. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Potrivit preambulului Directivei (UE) 2024/2994, unul dintre obiectivele actului normativ european este asigurarea faptului că firmele de investiții și autoritățile lor competente monitorizează și diminuează în mod corespunzător riscul de concentrare rezultat din expuneri față de contrapărți centrale. Prin urmare, S.S.I.F. vor face demersurile necesare pentru a își adapta mecanismele de guvernanță ce vizează gestionarea riscului de concentrare rezultat din expunerile față de contrapărți centrale la noile cerințe, iar Autoritatea de Supraveghere Financiară, în calitate de autoritate competentă, va supraveghea respectarea de către entitățile vizate a obligațiilor de decurg din proiectul de lege.

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impact asupra mediului de afaceri

După cum se arată în preambulul Directivei (UE) 2024/2994, noile măsuri contribuie la asigurarea stabilității financiare în Uniunea Europeană și la diminuarea posibilelor riscuri de contagiune în tot sistemul financiar al Uniunii, urmând ca noile prevederi să fie în beneficiul mediului de afaceri.

3.6. Impact asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,

atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung

(pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -			
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani	Media pe

						cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care:	Nu este cazul.					
a) buget de stat, din acesta: i.impozit pe profit ii.impozit pe venit						
b) bugete locale i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul.					
a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						

c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.					
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.					
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Prezentul act normativ nu conduce la reducerea veniturilor bugetare.					
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
4.7. Prezentarea, în cadrul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuieli respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul.						
4.8. Alte informații						

Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Proiectul de lege asigură transpunerea art. 3 din Directiva (UE) 2024/2994.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de lege va face obiectul consultării publice prin publicarea pe site-ul Ministerului Finanțelor, astfel încât toate părțile interesate să poată transmite observații și propuneri în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ**
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării**
- c) Consiliul Economic și Social**
- d) Consiliul Concurenței**
- e) Curtea de Conturi**

Proiectul de lege va fi supus avizării Consiliului Economic și Social, precum și Consiliului Legislativ.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ a fost elaborat cu aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Proiectul de lege a fost publicat pe site-ul Ministerului Finanțelor, pentru consultare publică, începând cu data de 6 octombrie 2025, pentru o perioadă de 10 zile calendaristice, fiind asigurată astfel informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de lege.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 236/2022 privind supravegherea prudențială a societăților de servicii de investiții financiare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pe care îl supunem aprobării.

MINISTRUL FINANTELOR

Alexandru NAZARE

AVIZĂM FAVORABIL

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

Președinte

Alexandru PETRESCU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Oana-Silvia ȚOIU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Radu MARINESCU